

MUZEJ HRVATSKOG STARINARSKOG DRUŽTVA

Osnovan je g. 1893. pobudom Fra Luje Maruna, koji je g. 1885. počeo sakupljati i iztraživati starohrvatske spomenike, pa u tu svrhu osnovao g. 1887 "Hrvatsko starinarsko društvo". Prvi najđeni

spomenici bili su prvi čas smješteni u hodnicima franjevačkog samostana u Kninu. Nadstojanjem društva, ^{koje bi pomagali} ~~ponašan~~ doprinosima rodoljuba i Dalmaciji, Istri ^{baudis} Hrvatskoj, Slavoniji, Bosni i Hercegovini, otvoren je g. 1893. "Prvi muzej Hrvatskih spomenika u Kninu" u vlastitoj zgradi, za koju je društvo odkupilo od bivše ^{Austro-Ugarske} ~~monarhije~~ napuštenu kninsku tvrđavu.

Najveći dio predmeta sakupljen je u okolici Knina. Poslije rata izkopine su se obavile god. 1928. u Šopotu kod Benkovca i u Ninu, te god. 1934. u Biočiću kod Drniša, gdje je odkopana stara ~~kršćanska~~ bazilika. *Ručas muzej - Dr. Stjepan Franjić*

ORGANIZACIJA :

1. Predpovijestna zbirka / neolitski noževi, čekići i strjelice., željezno oružje, te brončane figure i nakitni predmeti./

2. Rimska zbirka / predmeti iz starog Bunnuma / danas Ivoševici kod Kistanja / kameni nadgrobni nadpisi, ornamentirano kamenje, oružje, kućni predmeti, ukrasni predmeti /

3. Zbirka starohrvatskih spomenika . naročito se iztiču nadpisi iz doba kneza Mutimira iz Uzdojla / ~~iz~~ 895. g. / kneza Branimira iz Šopota kod Benkovca / 879.-892. g. / knezova ^{grove} Svetoslava, Držislava i Pribimira iz Kapitula kod Knina, župana Pristine iz Grapna, kneza Berića iz Badnja kod Drniša, kralja Zvonimira sa Bribira, te nadpisi Šubića, Hercega Stjepana i Berislavića./

4. Zbirka starohrvatskih kovinskih predmeta : / naušnica, sepona, ostruga i oružja, / Veliki broj naušnica i raznolikost njihove izradbe čini ovu zbirku najbogatijom među poznatim zbirkama ove vrste. To isto vriedi i za starohrvatske ostruge, / od oružja ^{naročito se iztiču} starohrvatski mačevi /

Spomenici iz hrvatske starokršćanske dobe spremljeni su u šest soba u staroj zgradi, dok za rimske spomenike ima poseban lapidarij na kninskoj tvrđavi. ~~Pored toga~~ spomenici nađeni na Bribiru, čuvaju se u kući ~~nađenoj~~ ^{nađenoj} za to sagrađenoj na bribirskoj glavici. Broj objekata premašuje 10.000

Godišnjim pripomoćima navlastito Hrvatskog sabora u Zagrebu ~~te~~ bivšeg ministarstva prosvjete u Beču, moglo je društvo ~~da~~ nastaviti svoj rad oko otkrivanja spomenika na raznim položajima, ^{u sjevernom} napose ~~u~~ ^u primorju / u Biskupiji kod Knina, u Slavnu, u Bilćama kod Šibenika, u Burnumu kod Kistanja, u Zdravju i na Bribiru. /

Prvih godina ~~opstanka~~ Muzeja izdavala je ondašnja uprava svoj Vjesnik kao dodatak "Vjestniku hrvatskog arhivskog arheološkog društva u Zagrebu"

God. 1894. izdana je "Spomenik - knjiga prvog muzeja hrvatskih spomenika" te nekoliko izvješća o značajnim glavnim godišnjim skuštinama. God. 1895-1904. pod uredništvom Fr. Radića ~~izdava~~ je društvo 8 godišnjaka "Starohrvatske Prosvjete" obnovljena je bila G. 1927 pod uredništvom prof. F. Šišića. *koja je god. 1927*

~~Sada suji Ruzos muzeja, koji je privremeno prenesen u Lujje dr. Stjepan Jurjčića.~~